

Název:	Jak skřivan probudil jaro
Anotace:	Pracovní list určený k procvičení učiva ČJ
Autor:	Mgr. Eva Vlková
Jazyk:	ČESKÝ JAZYK
Očekávaný výstup:	Žák pracuje samostatně, podle stanovených pravidel. Správně využívá stanovený pracovní čas. Žák čte s porozuměním
Speciální vzdělávací potřeby:	-
Klíčová slova:	Rod, číslo, vzor, pádová otázka
Rozvíjené klíčové kompetence:	K UČENÍ, PRACOVNÍ, KOMUNIKATIVNÍ
Druh učebního materiálu:	PRACOVNÍ LIST
Druh interaktivity:	AKTIVITA
Cílová skupina:	ŽÁK
Stupeň a typ vzdělávání:	ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – 1. STUPEŇ
Ročník:	
Celková velikost:	62 KB
Zdroje:	Skřivan Image Source Page: http://www.pripravy.estranky.cz/clanky/prvouka/tazni-a-stali-ptaci.html , Wikipedia) (Malinský, Zbyněk: Pohádky ze Sluneční ulice, AMULET, 2000, s.6 – 7)

Jak skřivan probudil jaro

Skřivan k nám přilétá brzy na jaře. Přiletěl, rozhlíží se, a jaro nevidí. **Na loukách a na polích leží sněhová peřina, potoky a rybníky jsou zasklené ledem, zajíci nosí husté kožichy, komíny si vykuřují, aby se zahřály.**

„To se divím,“ povídá skřivan, „tady přece má být jaro. Že bych si popletl kalendář?“

Ťapkal po mezi, kde vítr sních odfoukal, a přemýšlel, co má dělat. Že bych se vrátil na jih? Pomyslel si. Je tam teplíčko, počkám nějaký ten týden a potom zase přiletím.

Když si ale vzpomněl na tu dalekou cestu, moc se mu nechtělo. A potom taky na jihu, třeba v Itálii nebo ve Španělsku, je to nebezpečné. Tam skřivany chytají a jedí.

Ťape si po mezi, do nožek ho zebe a neví, jak se nejlíp rozhodnout, když na něj někdo zavolal škvřněcím hláskem: „Pane, už je jaro?“

„Není,“ řekl skřivan.

„Děkuji za informaci,“ řekl hlásek z dírky pod keřem a byla to myška. Vtom se černě zatmělo, myška pískla a byla pryč. Pod keřem přistála vrána, dostala smyk na kousku ledu a jela dolů po mezi.

„Sakrákrá, ta má kliku,“ krákorala vrána pod mezí a chytla se vzadu. „Ještě jsem si kvůli ní roztrhla kalhoty!“

„Pro někoho štěstí, pro jiného smůla,“ řekl skřivan.

„Kde jsi na tu moudrost přišel?“ krákorala vrána.

„Právě teď tady na mezi,“ řekl skřivan.

„Dej si pozor na zobák, abych ti jednu neklovla,“ rozzlobila se vrána. „Co tu vlastně pohledáváš?“

„Čekám na jaro.“

1. Na co čekal skřivánek?
2. Vysvětli: škvřněcí hlásek, mít kliku.
3. Kdo v příběhu měl štěstí a kdo smůlu?
4. Proč se skřivan nechtěl vrátit zpátky na jih?
5. Znáš přísloví o tom, kdy se k nám na jaře vracejí skřivani? (nápověda: *Matěj*)

Opiš z textu třetí větu a urči v ní slovní druhy (nadepiš číslicemi).

Urči kategorie podstatných jmen (jsou vybrány ze třetí věty).

Podstatné jméno	Rod	Číslo	Pádová otázka	Pád
(na) loukách				
(nosí) kožichy				
peřina				
rybníky				
ledem				

Urči kategorie sloves.

Sloveso	Osoba	Číslo	Čas
přiletěl			
divím se			
chytají			
roztrhla jsem si			
pohledáváš			

Přečtěte si zajímavosti o skřivanovi, vyprávějte si o něm.

Skřivan polní je malý zpěvný pták z čeledi skřivanovitých.

Dorůstá větší velikosti než vrabec (18 - 19 cm). Je nevýrazně zbarvený v různých odstínech hnědé s podélným proužkováním na hrudi, světlejší má pouze spodinu těla, okraje ocasu a zadní okraje křídel, v letu je patrný také jeho krátký ocas a krátká široká křídla. Jeho výrazným znakem je i krátká vztyčitelná chocholka, dlouhé silné a růžově zbarvené končetiny s výrazně dlouhým zadním drápem.

Žije na hospodářské půdě, loukách, v zimě zaletuje i na úhory. Jeho početnost byla v posledních letech silně oslabena následkem zavádění nových hospodářských technik, jako je např. silné hnojení nebo používání herbicidů, ale i následkem ničení remízků a lovu v jižní Evropě a v Africe. V České republice se vyskytuje po celý rok, zdaleka nejpočetněji však přes léto, kdy zde hnízdí v počtu 800 - 1600 000 párů.

Silné končetiny skřivana polního napovídají, že se často zdržuje na zemi, kde pátrá po potravě. Tu tvoří zejména nejrůznější semena a v období rozmnožování i hmyz. Na jaře jsou samci velmi snadno určitelní díky svému třepotavému klouzavému letu ve výšce 50 - 100 m, při kterém se výrazně ozývají. Hnízdí v rozmezí od dubna do srpna, často přitom mívá až 3 snůšky. Hnízdo si staví dobře ukryté na zemi a klade do něj 3 - 6 žlutavých vajec s velmi hustým hnědým skvrněním.

(